

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA
I CLANOVA NJIHOVIH OBITELJI, S KONACNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji je u odredbama članka 2. stavak 4. podstavak 1. i članka 89. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU
PRIJEDLOGOM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM
ZAKONA PROISTECI**

Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001, 122/2002 i 17/2004), odredbama članaka 135., 136., 137., 138., 139. propisano je "prevodenje svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu na prava utvrđena ovim Zakonom, a kojima je status i pravo priznato na temelju: 1. Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu republike Hrvatske i njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 52/91), 2. Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata ("Narodne novine", br. 33/92, 57/92, 77/92, 58/93, 2/94, 76/94 i 108/95), 3. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 108/96 i 23/2001)." (članak 135.) zatim "prevodenje svih korisnika prava na novcanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, na prava utvrđena ovim Zakonom, a kojima je status i pravo priznato na temelju: 1. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ("Narodne novine", br. 2/94, 52/94 i 36/95), 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 108/96 i 23/2001)." (članak 136.), te prevodenje svih korisnika na stambeno zbrinjavanje (članak 139.)

Institut "prevodenja" predstavljao je u praksi svojevrsnu reviziju svih rješenja donesenih temeljem ranijih propisa i to i u pitanjima koja su se mogla i mogu se rješavati pokretanjem postupka od strane nadležnog organa, (organa koji je donio odgovarajuće rješenje) temeljem obnove postupka, ili nekim od osobitih slučajeva poništavanja i ukidanja rješenja, propisanih Zakonom o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91 i 103/96) ukoliko nije došlo do proteka roka za obnovu postupka ili ukidanje rješenja po pravu nadzora. Dok se institut "obnove postupka" poduzima protiv rješenja konačnog u upravnom postupku u slučajevima kada nadležni organ sazna za nove činjenice, ili se nade ili stekne mogućnost da se upotrijebe novi dokazi koji bi, sami ili u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima, mogli dovesti do drugacijeg rješenja da su te činjenice odnosno dokazi bili izneseni ili upotrijebljeni u prijašnjem postupku ili ako je rješenje doneseno na podlozi lažne isprave ili lažnog iskaza svjedoka ili vještaka; ili ako je došlo kao posljedica kakva djela kažnjivoga po krivičnom zakonu; ili ako je rješenje povoljno za stranku doneseno na temelju neistinitih navoda stranke kojima je organ što je vodio postupak bio doveden u zabludu (slično je i s drugim institutima poništavanja i ukidanja rješenja) institut "prevodenja" nepotrebno proizvodi pravnu nesigurnost i nezadovoljstvo svih onih korisnika koji su na zakonit način stekli prava propisana Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i drugim propisima, pa oni, a i drugi građani doživljavaju ponižavajućim postupke stalnog preispitivanja steceni prava svih korisnika.

Predlaže se stoga brisanje odredbi kojima je ureden institut prevodenja korisnika prava stecenih prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i drugim propisima kojima su bila uredena prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Eventualne nezakonitosti u stjecanju tih prava otklanjati će se primjenom drugih pravnih instituta, koji važe i za sve ostale građane u pogledu različitih prava koja su im priznata rješenjima nadležnih tijela.

Predlaže se obustavljanje svih postupaka pokrenutih temeljem odredbi o prevodenju koje se brišu, koji nisu dovršeni konačnim ili pravomoćnim rješenjem i korisnicima prava uspostavljaju se ranije stecena prava i propisuje isplata neisplacenih primanja.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona biti će potrebno 105.000.000. kuna buduci brisanjem odredbi o prevodenju svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata na prava utvrđena ovim Zakonom nastaje obveza Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za provedbom članka 140., 141., 142. i 143. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji temeljem konačnog rješenja o priznavanju statusa HRVI iz Domovinskog rata i prava na osobnu invalidninu ukoliko je to za korisnika povoljnije. Invalidska mirovina utvrđuje se u iznosu predviđenom člankom 76. navedenog Zakona i uvećava se za dodatak na mirovinu po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Buduci se Izmjenama i dopunama ovog Zakona predlaže da se novčana primanja koja su ukinuta u postupku prevodenja isplacuju u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, u 2004. godini nisu potrebna dodatna sredstva za provedbu članka 7. predloženog Zakona. Za provedbu članka 8. predloženog Zakona nisu potrebna nikakva dodatna sredstva jer je konačnim rješenjem status i pravo bilo priznato privremeno i obveza isplate istekla je protekom važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremeno.

IV. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU, DA STUPI NA SNAGU DANOM OBJAVE U NARODNIM NOVINAMA I DA SE PROPIŠE ODREDBA PREMA KOJOJ CE SE KORISNICIMA NOVCANIH PRAVA KOJA SU IM USTEGNUTA PRIMJENOM ODREDBI ZAKONA KOJE SE BRIŠU ISPLATITI NEISPLACENA NOVCANA PRAVA (ODREDBA S POVRATNIM DJELOVANJEM)

Potreba da se brišu odredbe o prevodenju propisane Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i da se na taj način ukloni nezadovoljstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, a preispitivanje prava koja su im priznata uređuje kroz pravni sustav koji se primjenjuje za slična ili druga prava svih hrvatskih građana predstavlja opravdan državni razlog da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku, da stupi na snagu danom objave u "Narodnim novinama" i da se propiše odredba prema kojoj će se korisnicima novčanih prava koja su im ustegnuta primjenom odredbi Zakona koje se brišu isplatiti neisplacena novčana prava (odredba s povratnim djelovanjem).

**KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA
I CLANOVA NJIHOVIH OBITELJI**

Clanak 1.

U Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i clanova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001, 122/2002 i 17/2004) clanci 135., 136., 137., 138. i 139. brišu se.

Clank 2.

U clanku 140. stavku 1. u sedmom retku iza rijeci: «Zakona», dodaju se rijeci : «, ako je to za korisnika povoljnije».

Clanak 3.

U clanku 141. stavku 1. u desetom retku iza rijeci : «rad», dodaju se rijeci: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Clanak 4.

U clanku 142. stavku 1. u desetom retku iza rijeci : «osiguranju», dodaju se rijeci: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Clanak 5.

U clanku 143. stavku 1. u petom retku iza rijeci : «Zakona», dodaju se rijeci: «, ako je to za korisnika povoljnije».

Clanak 6.

Obustavljaju se svi postupci pokrenuti temeljem odredbi clanaka 135., 136., 137., 138. i 139. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i clanova njihovih obitelji, koji nisu dovršeni konacnim ili pravomocnim rješenjima.

Clanak 7.

(1) Rješenja donijeta u postupku prevodenja temeljem odredbi o prevodenju priznatih prava navedenih u clanku 1. ovog Zakona , kada je utvrđen prestanak priznatog prava ili pravo priznato u manjem opsegu konacnim rješenjem , poništavaju se temeljem ovog Zakona, ukoliko je konacnim rješenjem prije prevodenja status i pravo priznato za stalno.

(2) Poništavanjem rješenja iz stavka 1. ovog clanka uspostavljaju se ranije stecena prava ,a korisnicima ce se isplatiti neisplacena primanja temeljem konacnog rješenja kojim je status i pravo priznato za stalno u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona .

Clanak 8.

Rješenja donijeta u postupku prevodenja temeljem odredbi o prevodenju priznatih prava navedenih u clanku 1. ovog Zakona , kada je utvrđen prestanak priznatog prava konacnim rješenjem , poništavaju se temeljem ovog Zakona, ukoliko je konacnim rješenjem prije prevodenja status i pravo priznato privremeno.

Canak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Obrazloženje

Odredbom clanka 1. Zakona brišu se odredbe o prevodenju propisane Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", br. 94/2001, 122/2002 i 17/2004). osim odredaba o prevodenju priznatih prava iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje .

Buduci se u clankom 1. ovog Zakona predlaže brisanje odredbi o prevodenju svih korisnika invalidskih prava HRVI iz Domovinskog rata , prava na obiteljsku invalidninu i novcanu naknadu u iznosu obiteljske invalidnine, a ostale bi na snazi odredbe clanka 140. – 143. o prevodenju prava iz mirovinskog osiguranja , bilo je potrebno clankom 2. – 5. ovog Zakona osigurati hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata zadržavanje stecene razine prava prema ranijim propisima u koliko je to za njih povoljnije.

Kako su primjenom odredbi članaka 135., 136., 137., 138. i 139. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji pokrenuti postupci prevodenja, od kojih neki još nisu dovršeni konacnim i pravomocnim rješenjima, u nekima su donesena konacna rješenja, koja još nisu pravomocna, a u nekima su donesena (vec) pravomocna rješenja odredbama članaka 6. propisuje se da se obustavljaju svi postupci koji nisu dovršeni konacnim ili pravomocnim rješenjima.

Odredbom clanka 7. propisuje se da se rješenja donijeta u postupku prevodenja priznatih prava poništavaju, ako je status i pravo priznato zadnjim konacnim rješenjem za stalno ,a u postupku prevodenja je utvrđen prestanak priznatog prava ili pravo priznato u manjem opsegu. U stavku 2. clanka 7. konacna rješenja prestaju važiti i uspostavljaju se ranije stecena prava ,a neisplacena primanja isplatiti ce se u roku od 3 godine od dana stupanja na snagu Zakona .

Odredba clanka 8. ovog Zakona odnosi na HRVI iz Domovinskog rata kojima je status i pravo bilo priznato privremeno a u nastavnom priznavanju konacnim rješenjem su izgubili status temeljem odredbi o prevodenju . U nastavnom priznavanju prava biti ce ocijenjeno oštećenje njihovog organizma u prvostupanjskom postupku , te u postupku redovne revizije prvostupanjskih rješenja.

Primjenom odredbi clanka 7. i 8. Zakona, upravni sporovi protiv konacnih rješenja donesenih u postupku prevodenja obustavili bi se zbog nepostojanja daljnjih uvjeta za njihovo vodenje odgovarajuće odredbe clanka 32. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", br. 53/91, 9/92 i 77/92).

Sukladno odredbi clanka 89. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske propisano je da Zakon stupa na snagu danom njegove objave u "Narodnim novinama".